

A Közbeszerzések Tanácsa Elnökének tájékoztatója

a közbeszerzések tárgyát képező építési beruházásokkal kapcsolatos minőségi többletkövetelményekről

(KÉ 2007. évi 111. szám; 2007. szeptember 28.)

A *közbeszerzésekről* szóló **2003. évi CXXIX.** törvény (továbbiakban: Kbt.) preambulumban rögzíti a közpénzek ésszerű és hatékony felhasználásának követelményét, melyet a közbeszerzési eljárásokban résztvevőknek valamennyi közbeszerzési eljárás során szem előtt kell tartaniuk. Az építési beruházásokra irányuló közbeszerzési eljárások magas összértékére, a közbeszerzési piacból való kiemelkedő részesedésére figyelemmel a *Közbeszerzések Tanácsa elnöke ezúton hívja fel a közbeszerzési eljárások ajánlatkérőinek figyelmét az építési beruházásokhoz kapcsolódó közbeszerzési eljárásokban a költséghatékonyság, valamint minőség biztosítása érdekében tett intézkedések fontosságára.*

A Kbt. 8. §-a kötelezővé teszi a közbeszerzési eljárás előkészítése, a felhívás és a dokumentáció elkészítése, az ajánlatok értékelése során és az eljárás más szakaszában, az ajánlatkérő nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevont személyeknek, illetőleg szervezeteknek megfelelő – *a közbeszerzés tárgya szerinti, közbeszerzési és pénzügyi – szakértelemmel* kell rendelkezniük.

Az *építési beruházások közbeszerzésekkel kapcsolatos részletes szabályairól* szóló **162/2004. (V. 21.) Korm. Rendelet** 5.§-a szerint építési beruházás esetén az ajánlatkérő nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevont személyek, illetőleg szervezetek tekintetében az minősül a közbeszerzés tárgya szerint megfelelő szakértelemmel rendelkezőnek, akinek (amelynek) *az építési beruházás tárgyában az adott szakterületen szakirányú felsőfokú végzettsége van.*

Annak érdekében, hogy az ajánlatkérők megfelelő építési termékhez, illetve az alkalmas szerződő partner kiválasztásával magas színvonalú teljesítéshez jussanak, a *Közbeszerzések Tanácsa elnöke azt javasolja az ajánlatkérőknek, hogy a felhívásban illetve a dokumentációban egyértelműen határozzák meg a minőséggel kapcsolatos követelményeiket, az ezzel összefüggő, a teljesítés biztonságát garantáló egyedi igényeiket.* Ennek meghatározásánál támpontot jelenthetnek a minőségjelek, védjegyek által tanúsított garanciák, melyekkel kapcsolatosan megjegyzendő, amennyiben az ajánlatkérő szükségesnek tartja az ezekre való hivatkozást a közbeszerzés tárgyának meghatározása során, figyelemmel kell lennie a Kbt. 58. §-ának (7) bekezdésében foglaltakra is. Eszerint ilyen esetben a leírásnak tartalmaznia kell, hogy a megnevezés csak a tárgy jellegének egyértelmű meghatározása érdekében történt, és a megnevezés mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést is szerepeltetni kell. A Közbeszerzések Tanács elnöke felhívja az ajánlatkérők figyelmét, hogy a *mechanikusan, sablonosan összeállított ajánlati felhívások, illetve dokumentációk a minőségi követelmények érvényre jutását ugyanis nem szolgálják.*

Az építési beruházások tárgyában kiírt közbeszerzési eljárások felhívásai szakmai színvonalának javítása érdekében a Közbeszerzések Tanácsa Elnöke ezúton hívja fel az ajánlatkérők figyelmét *az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelésig igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának részletes szabályairól szóló 3/2003 (I.25.) BM-GKM-KvVM együttes rendeletben* foglaltakra. Javasolja továbbá az építési tárgyú közbeszerzési eljárások során az alkalmassági feltételek, továbbá az értékelési szempontok és a szerződéses feltételek rendszerének olyan kialakítását, amely lehetővé teszi a minőségi többletkövetelmények kifejezésre juttatását. Előzőekkel kapcsolatban *nem kizárt, hogy az ajánlatkérők* szükség szerint *támaszkodjanak* adott esetben a szakmai szervezetek, tanúsító intézmények által alkalmazott minősítési rendszerek kialakításánál alkalmazott tartalmi elemekre, azzal, hogy ez kizárólag a Kbt. szabályaival összhangban történhet. Kiemelkedő jelentőségű ugyanis, hogy az ajánlatkérők az ajánlatkérés és az értékelés során olyan szakmai követelményeket fogalmazzanak meg, amelyek lehetővé teszik az építési minőség javítását.

A Közbeszerzések Tanácsának elnöke felhívja a figyelmet, hogy *az ajánlatkérők feladata és felelőssége* építési beruházásaik során *az építési tevékenységre vonatkozó különböző jogszabályokban meghatározott minőségi követelmények megkövetelése*. Az építési beruházások szakmai színvonalának emeléséhez szükséges minőségi szempontok érvényesítésére többféle lehetőség kínálkozik; így – a Kbt. szabályaival is összhangban lévő – szükséges követelményrendszer előírására mód van a műszaki-szakmai alkalmasság, a műszaki leírás, a bírálati szempont, illetve a szerződéses feltételek meghatározása körében. Az ajánlatkérők számára a közbeszerzési feltételrendszerének kidolgozásához segítségül szolgálhatnak – a hatályos minőségvédelmi eszközök mellett – a kijelölt tanúsító intézmények és szakmai szervezetek köznyilvános iránymutatásaiban foglaltak is.

A fentiekkel összefüggésben hangsúlyozandó, hogy az ajánlatkérőknek valamennyi közbeszerzési eljárás során biztosítaniuk kell a Kbt. alapelveit, így a verseny tisztaságát és nyilvánosságát, az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód követelményét, valamint érvényre kell juttatniuk a nemzeti elbánás alapelvét is. Az ajánlatkérők az ajánlatkérés során *nem támaszthatnak olyan elvárásokat, amellyel a más tagállamból érkező ajánlattevők hátrányos helyzetbe kerülnének*, így számukra az ajánlatkérő az esélyegyenlőséget nem biztosítaná. Az előzőeken túl az ajánlatkérőknek a Kbt. 69. §-ának (3) bekezdésében foglaltakra is tekintettel kell lenniük, vagyis az alkalmasság előírását minden esetben a közbeszerzés tárgyára kell korlátozniuk, továbbá az alkalmassági minősítési feltételeket legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges mértékig írhatják elő.